

7/9723

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

07 ARA 2005

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-677
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:15.11.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/9723-14729/40569 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Prof. Dr. N.Gaye ERBATUR' un "Türk firmalarına "CE" işareti verme yetkisi tanınmamasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/9723) esas nolu yazılı soru önergesine ait cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

ALİ COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 3 sayfa önerge cevabı

Gereği _____ :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR.N. GAYE ERBATUR'UN YAZILI SORU ÖNERGESİ İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

CEVAP 1:

Ülkemiz 1996 yılında Avrupa Birliği (AB) ile Gümrük Birliğinin tamamlanmasını öngören 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı iki taraf arasında sanayi mallarının serbest dolaşımını teminen gümrük vergilerinin, eş etkili tedbirlerin vs. kaldırılmasının yanı sıra Türkiye'nin AB'de uygulanan ürünlere ilişkin teknik mevzuatı uyumlaştırmasını da öngörmüştür. 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararını tamamlayıcı nitelikte olan ve uyumu yapılacak AB teknik mevzuatı ile bu mevzuatın uyumlaştırılması ve uygulanmasına ilişkin kuralları belirleyen 2/97 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın ilgili maddeleri ülkemizin uyumunu tamamladığı mevzuat itibariyle bu mevzuatı uygulama araçlarına ve üye ülkelerin bu konuda sahip olduğu haklara sahip olacağını hükme bağlamıştır.

Ülkemizin uyumlaştırmakla yükümlü olduğu AB mevzuatı arasında ürünlere CE İşareti iliştilmesini zorunlu kılan mevzuatın ayrı bir önemi bulunmaktadır. Bu mevzuatın en önemli özelliği ürünlerin piyasaya arz edilmeden önce ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun üreticisi veya "onaylanmış kuruluş" denilen üçüncü taraf bağımsız uygunluk değerlendirmesi kuruluşlarınca teyit edilmesinin gerekli olmasıdır.

AB'nin bu konudaki sistemini ülkemizde ihdas eden ilgili mevzuat hükümlerine göre onaylanmış kuruluş adayları ilgili kamu otoritesi tarafından görevlendirildikten sonra Avrupa Komisyonuna bildirilmesi ve AB tarafından teyit alınması gerekmektedir. Avrupa Komisyonu bu teyit sürecinde onaylanmış kuruluş adaylarının teknik yeterliliklerinin yanı sıra ilgili mevzuatın ülkemizde uyumu ve uygulama düzeyini de değerlendirmektedir.

Ülkemiz de bahsi geçen 2/97 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının ilgili hükümlerine dayanarak çeşitli ürün grupları alanında faaliyet göstermek üzere onaylanmış kuruluş adayları tespit etmiş ve AB tarafına bildirimini yapmıştır. Şu an itibariyle ülkemizin bildirimini yaptığı adayların yapılan ilk inceleme sonucunda tespit edilen eksikliklerinin giderilmesi çalışmaları yapılmakta ve AB tarafının değerlendirme süreci devam etmektedir.

Görüldüğü üzere, ülkemiz adaylarının henüz onaylanmış kuruluş statüsünün teyit edilmemiş olması hukuki bir sorundan kaynaklanmamakta olup, tamamen teknik bir değerlendirme sürecinin sonucudur.

Diğer taraftan, onaylanmış kuruluşlar kamu otoritesi tarafından oluşturulan kuruluşlar olmayıp, tamamen piyasa koşullarına ve ilgili sektörün ihtiyacına göre şekillenmektedir. Bu noktada kamu otoritelerinin işlevi yönlendirme ve teşvikten ibaret kalmaktadır. Buna göre, üretici potansiyelinin zayıf olduğu bazı sektörlerde doğal olarak onaylanmış kuruluş adaylarının ortaya çıkmaması söz konusu olabilecektir. Nitekim bu gün her AB ülkesinde her alanda onaylanmış kuruluşun olmadığını görmekteyiz.

Bakanlığımız sorumluluk alanına giren yönetmelikler kapsamında atanacak Onaylanmış Kuruluşların nasıl atanacağı ve hangi niteliklere sahip olması gerektiği hususlarını tebliğlerle belirlemiş ve bu tebliğleri resmi gazetede yayınlamıştır. Onaylanmış Kuruluşların başvurularının

değerlendirilmesi oldukça karmaşık ve teknik bilgi birikimi gerektirdiğinden bu görev bir protokol yapılarak TÜRKAİ'a verilmiştir.

Komisyon tarafından onaylanan bu kuruluşlara bir kimlik kayıt numarası tahsis edilmekte, Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinde yayımlanmaktadır. Onaylanmış Kuruluşun Kimlik kayıt numarasının tahsisinden itibaren üç ay içerisinde yetkili kuruluşların görevlendirmeye ilgili bilgileri T.C. Resmi Gazetesinde yayımlaması ile görevlendirme tamamlanmış olacak ve aday kuruluş onaylanmış kuruluş statüsünü kazanacaktır.

Bakanlığımız, kendi sorumluluğunda bulunan CE işareti taşıması gereken ürünlerle ilgili 17 adet yeni ve küresel yaklaşım direktifinden 16 tanesini uyumlaştırarak, yönetmelik olarak Resmi Gazetede yayımlamıştır.

Bakanlığımız görevlendirileceği onaylanmış kuruluşların belirlenmesi için ilgili yeni yaklaşım yönetmelikleri bazında kriterleri belirleyerek, 2003 yılında Resmi Gazetede tebliğ olarak yayımlanmış ve onaylanmış kuruluş adaylarının teknik ve idari yönden uygunluklarını incelemesi için Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAİ) ile 18 Nisan 2003 tarihinde bir protokol imzalamıştır.

Bakanlığımızca değerlendirmesi tamamlanan:

- Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi'ni, Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği, Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği, Gaz Yakan Cihazlar Yönetmeliği, Basit Basınçlı Kaplar Yönetmeliği ve Yeni Sıcak Su Kazanları Yönetmeliği kapsamında,
 - Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Ürün Belgelendirme Merkezi Dairesi Başkanlığını ise Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği, Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği, Gaz Yakan Cihazlar Yönetmeliği, Yeni Sıcak Su Kazanları Yönetmeliği, Otomatik Olmayan Tartı Aletleri Yönetmeliği ve Asansör Yönetmeliği kapsamında,
- onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmek üzere Avrupa Komisyonuna bildirmiştir.

Bakanlığımızın Avrupa Komisyonu ile gerçekleştirdiği yoğun temaların sonucunda, bildirim yapılan onaylanmış kuruluşların değerlendirilmesi görevi Avrupa Standardizasyon Kuruluşu'na (CEN) verilmiştir. 2005 yılı Ocak ayında başlayan CEN incelemesi Temmuz ayında tamamlanmış ve inceleme sonuçlarıyla ilgili olarak alınan yazıda, Türkiye tarafından bildirim yapılan 8 aday kuruluştan hiçbirinin bu aşamada sektörlerinde onaylanmış kuruluş adayı olarak kabul edilmediği belirtilmektedir. CEN tarafından yapılan değerlendirmede, Bakanlığımız sorumluluğuna giren yönetmelikler kapsamında;

-Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE), Basınçlı Kaplar, Taşınabilir Basınçlı Kaplar, Sıcak Su Kazanları Yönetmelikleri çerçevesinde CEN'e hiçbir doküman iletmediği için onaylanmış kuruluş adayı olarak kabul edilmediği; Gaz Yakan Cihazlar, Asansörler ve Otomatik Olmayan Tartı Aletleri Yönetmeliklerinde ise dokümanları CEN'e yakın zamanda iletmediği için, bu yönetmelikler kapsamında değerlendirmenin halen devam ettiği,

-Türk Loydu Vakfı'nın ise teknik gereklilikler açısından "kritik öneme haiz ve derhal çözülmesi gereken" birkaç temel farklılığının bulunduğu, bu farklılıkların kuruluşun Kalite Yönetim Sisteminin (KYS) kabul edilebilirliği anlamında hayati önem taşıdığı, bu tür 31 tane sorun alanının mevcut olduğu bildirilmiştir. EN45004 kapsamında TÜRKAİ tarafından akredite edilen bu kuruluşun "denetim kuruluşları için akreditasyon koşullarını" sağlamadığı, bu konuyu TÜRKAİ ile ele alması gerektiği, ayrıca yönetmelikler bazında CEN'e yetersiz doküman

gönderdiği ve bazı yönetmelikler için gerekli olan şartları sağlayamaması nedeniyle onaylanmış kuruluş adayı olarak kabul edilmediği belirtilmektedir.

Türk Loydu ve TÜRKAK'ın bu tespitler üzerinde yaptığı çalışmada, CEN tarafından belirlenen noksanlıkların doğru olmadığı, bu eksikliklerin bir kısmının yeterli inceleme yapılmadan ortaya konulduğu, bir kısmının da incelemeyi yapan uzmanın konuyu anlamamasından kaynaklandığı anlaşılmış olup, Avrupa Komisyonu'na en kısa sürede yazılı görüş verilecektir. Ayrıca AB Komisyonu ile bu konunun çözümüne yönelik teknik bir toplantı düzenlenmesi planlanmaktadır.

CEVAP 2

Makine-Kimya sektöründe CE İşareti için 1.2 trilyon lira harcandığı ifade edilmektedir. Bu rakamların kaynağının bilinmemesinin yanı sıra, bahsi geçen kimya sektöründeki ürünlerden Ulusal Programda Kimya Başlığı altında yer alan ve Bakanlığımız sorumluluğunda olan Sivil Amaçlı Patlayıcılar Direktifi dışında CE İşareti kapsamında bulunmamaktadır. Bu konuda ülkemizde 7 üretici bulunmakta olup, bu üreticilerin çoğu hali hazırda CE işaretlemesini tamamlamış bulunmaktadır. Bakanlığımız sektörle yaptığı görüşmelerde bağımsız bir laboratuvarın kurulmasının çok zor ve fizibil olmayacağı kararı alınmıştır. Avrupa Birliği üye ülkelerin kendisinde de her alanda OK bulunmamaktadır. Makine sektörünün ülkemizdeki üretim yapısı incelendiğinde ise bu sektördeki ürünlerin çok büyük bir kısmının üreticinin kendi yapacağı uygunluk değerlendirmesi sonucunda CE ile işaretlenebildiğini, çok küçük bir kısmı için ise CE işaretleme yapabilmek için bir onaylanmış kuruluşa başvurulması gerektiği görülmektedir. Haliyle küçük bir müşteri potansiyeli için firmalar onaylanmış kuruluş olmaya yönelik yatırım yapmaya gönülsüzlük göstermektedir.

KOSGEB desteklerinin kesildiği yönündeki bilgiyle ilgili olarak da: KOSGEB İcra Komitesi'nin 05/04/2005 tarih ve 2005-4 no.lu kararı ile kabul edilen KOSGEB Destekleri Yönetmeliği; 24/04/2005 tarih ve 25795 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin 13 maddesinde, CE İşaretlemesine İlişkin Test ve Analiz Desteğine ilişkin hükümler yer almaktadır. CE işaretleme test ve analizleri için işletme başına sağlanacak desteğin üst limiti 20.000 (yirmibin) YTL'dir. KOSGEB imalat sanayinde faaliyet gösteren ve 1-150 işçi çalıştıran işletmelere bu destekleri vermeye devam etmektedir.

Ayrıca, Dış Ticaret Müsteşarlığı KOBİ uygulamalarında CE işaretlemesinde gerekli olan test masraflarının %50'sini karşılamaktadır.
